

Open brief aan de KNMP en al haar leden

Afzenders
Peter C. Groot
Jim van Os
Pauline Dinkelberg,
Myriam vd Lagemaat
Eddy Hekman
Lieuwkje Hekman
Inge Bisschops
Daniël Meijer
Ewout Kattouw
Harry Leurink

Koninklijke Maatschappij ter bevordering der Pharmacie
t.a.v. drs. Aris Prins, voorzitter
Alexanderstraat 11
2514 JL Den Haag

(Aangetekend en per e-mail naar bestuur@knmp.nl)

Datum: 23 juni 2025

Onderwerp: **Verzoek om onjuiste informatie te corrigeren die gevaar kan opleveren bij afbouw van antidepressiva**

Geachte drs. Prins,

Op de website van KNMP wordt over het Multidisciplinair Document Afbouw SSRI's & SNRI's het volgende gezegd:

- *In de Praktische toelichting op multidisciplinair document 'Afbouwen SSRI's & SNRI's' zijn de belangrijkste punten en stappen opgenomen¹.*

Volgens de KNMP ondersteunt dit document apothekers bij het begeleiden van cliënten die op een veilige en verantwoorde manier met antidepressiva willen kunnen stoppen. De KNMP schetst hiermee helaas een te rooskleurig beeld van de bijdrage die dit document hieraan kan leveren. Dit blijkt uit een Amsterdams wetenschappelijk onderzoek dat meer dan tien jaar geleden zorgvuldig is uitgevoerd en in 2017 en 2018 werd gepubliceerd².

In dit onderzoek werden antidepressiva afgebouwd volgens afbouwschema's die geleidelijker waren dan schema's die in de huidige richtlijn worden aanbevolen³. Desondanks verliep de afbouw bij de meeste deelnemers zeer moeizaam: zij kregen te maken met ernstige onttrekkingsverschijnselen en/of terugval. Bij maar liefst 72% van de deelnemers leidde het afbouwen tot een duidelijke verslechtering van hun situatie. Er was zelfs sprake van een suïcide waarover de onderzoekers niet konden uitsluiten dat die mogelijk een gevolg was geweest van de deelname aan hun onderzoek. Om ethische redenen werd het onderzoek voortijdig stopgezet, toen nog maar 87 van de beoogde 218 deelnemers hun antidepressivum hadden afgebouwd.

Omdat de afbouwschema's in het Multidisciplinair Document nog sneller zijn dan de schema's die in dit Amsterdamse onderzoek werden gebruikt, moeten mensen die volgens dit document gaan afbouwen erop rekenen dat ze dan een nog grotere kans op verslechtering zullen hebben.

¹ Bericht 'Afbouwen SSRI's & SNRI's'. Laatst bijgewerkt 19 maart 2025. <http://bit.ly/3TDdUct> (website bezocht 20/06/2025)

² Scholten 2017, PhD-Thesis, Chapter5, <http://bit.ly/4k7YGaA>; Scholten et al. 2018 <https://doi.org/10.1159/000489498>;

³ De afbouwschema's staan in Tabel 2 en 3 van het Multidisciplinair Document 'Afbouwen SSRI's & SNRI's'.

Een toelichting op dit onderzoek en de implicaties voor de huidige praktijk is te vinden in het blog: *'Richtlijn Depressie brengt patiënten in gevaar bij afbouw antidepressiva – oproep aan IGJ om in te grijpen'*⁴, en in twee brieven aan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)⁵. In deze brieven doen wij een dringende oproep aan de Inspectie om zorg te dragen voor veilige begeleiding bij het stoppen met en afbouwen van antidepressiva — veilige zorg die op dit moment ontbreekt vanwege de onveilige adviezen in de huidige richtlijn, waarvan het Multidisciplinair Document deel uitmaakt.

De reden waarom wij ons al jarenlang grote zorgen maken over de problemen bij het afbouwen van antidepressiva — en ook van andere psychofarmaca — én onze motivatie voor deze oproep aan IGJ, hebben wij uiteengezet in onze eerste brief aan de inspectie.

De huidige informatie op de website van de KNMP kan apothekers misleiden. Wanneer zij op deze informatie informatie vertrouwen, kunnen zij besluiten zijn om cliënten te adviseren om een antidepressivum te gaan bouwen op een wijze die niet verantwoord is en zelfs risico's voor hun gezondheid met zich mee kan brengen. Dit kan niet de bedoeling zijn van de KNMP, die goede en veilige zorg hoog in het vaandel heeft staan.

We verzoeken de KNMP daarom om de geciteerde tekst te corrigeren, en ervoor te zorgen dat apothekers die de website van de KNMP raadplegen juist en volledig worden geïnformeerd over uit wetenschappelijk onderzoek bekende risico's die er zijn bij het afbouwen van antidepressiva.

We zien uit naar uw reactie en zijn graag bereid om nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

Peter C. Groot
Jim van Os
Pauline Dinkelberg
Myriam van de Lagemaat
Eddy Hekman
Lieuwkje Hekman
Inge Bisschops
Daniël Meijer
Ewout Kattouw
Harry Leurink

Adresgegevens en ondertekening op de bladzijde(s) hierna.

⁴ P.C. Groot. *Richtlijn Depressie brengt patiënten in gevaar bij afbouw antidepressiva — oproep aan IGJ om in te grijpen*. Mad in the Netherlands, 15 juni 2025. <https://madinthenetherlands.org/richtlijn-depressie-brengt-patienten-in-gevaar-bij-afbouw-antidepressiva/>

⁵ 16 april: *Oproep tot urgent ingrijpen door IGJ: Richtlijn Depressie belemmert huisartsen en psychiaters bij afbouw antidepressiva en leidt tot onveilige en risicovolle zorg voor patiënten*. www.bit.ly/3EKeyBv; 14 juni: *Herhaalde oproep aan IGJ om te zorgen voor veilige zorg bij afbouw van medicijnen zoals antidepressiva*. www.bit.ly/4jNBYEk